

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-72079556-610-21052545
Konu : Soru Önergeleri (7/38491)

ACELE
7/38491 GK 83

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.01.2026 tarihli ve 1775544 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Eskişehir Milletvekili Sayın Utku ÇAKIRÖZER tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/38491 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/38491 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1F042894-EF36-4242-9829-8255333FC424

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

Eskişehir Milletvekili Sayın Utku ÇAKIRÖZER'e Ait 7/38491 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Engelli Sağlık Kurulu Raporu, Sağlık Bakanlığı tarafından yetkilendirilen hastanelerden alınmaktadır. Bu bağlamda; en güncel ve hizmet odaklı veriler, idari kayıtlarla Sağlık Bakanlığınca tutulmaktadır. Bakanlığımız ile Sağlık Bakanlığı arasından imzalanan protokol ile Ulusal Engelli Veri Sistemi oluşturulmuş olup, Engelliler İçin Sağlık Kurulu Raporu olan tüm bireylere ilişkin verilere Ulusal Engelli Veri sisteminden ulaşılabilir. Söz konusu sistemde, Engelli Sağlık Kurulu Raporu almak için yetkili hastanelere başvurmuş ve hizmet almak için devletle temasa geçmiş bireyler yer almaktadır. 2026 Şubat ayı itibarıyla söz konusu veri sisteminde Türkiye genelinde 4,7 milyon; Eskişehir ilinde 51.982 engelli birey yer almaktadır.

Bununla birlikte evde bakım yardımı; 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa 01.07.2005 tarihinde eklenen ek 7'nci maddesi gereğince 26.05.2023 tarihli ve 32202 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Evde Bakım Yardımı Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir.

Evde bakım yardımı talep odaklı bir yardımdır. Bu yardımdan yararlanmak isteyen kişiler mevzuatta belirtilen koşulları taşımaları halinde bu yardımdan yararlanabilmektedir. Evde bakım yardımından faydalanmak için gereken 3 kriter bulunmaktadır:

1. Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamı (maaş, nafaka, yevmiye, kira geliri, tarım, büyük-küçükbaş hayvan geliri, taşınır/taşınmazlara ait rayiç bedeller, Burs, Bakanlık tarafından ödenen düzenli ve düzensiz gelirler vb.) esas alınmak suretiyle hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının, bir aylık asgarî ücretin net tutarının 2/3'ünden daha az olması,
2. Sağlık Kurulu raporunda 18 yaş üstü kişiler için "tam bağımlı/ağır engelli" ibaresi bulunması, (ÇÖZGER) çocuklar için sağlık kurulu raporunda "Çok ileri düzeyde Özel Koşul Gereksinimi Var (ÇÖGV)", "Belirgin Özel Koşul Gereksinimi Var (BÖGV)" ve "Özel Koşul Gereksinimi Var (ÖKGV)" ibarelerinin bulunması,
3. Engelli bireyin başkasının yardımı olmadan hayatını devam ettiremeyecek şekilde bakıma ihtiyaç duyduğunun bakım hizmetleri değerlendirme heyetlerince yapılan incelemelerde uygunluğunun değerlendirilmesi gerekmektedir.

2023 yılında Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Bakanlığımız tarafından müştereken hazırlanmış olan yönetmelik taslağı Sayıştay Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve Sağlık Bakanlığının görüşleri alınarak nihai hale getirilmiştir. Gelir tespitine ilişkin hususlar Bakanlığımız tarafından yapılan tüm sosyal yardımlarda aynı olmakla birlikte; 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşları İle Özürlü Ve Muhtaç Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmelikte gelir tespitine ilişkin yer alan hususlarla aynı olarak belirlenmiştir.

Evde bakım yardımı ile ilgili; 2019 öncesi eski formatta düzenlenmiş sağlık kurulu raporu bulunan kişilerin 2019 ve sonrası yeni formatta düzenlenen sağlık raporunun yardımdan yararlanmaya uygun olmaması nedeniyle yardımı sonlandırılan 12.037 kişi bulunmaktadır.

Ayrıca 2019 öncesi eski formatta düzenlenmiş ağır engelli raporu bulunurken 2019 ve sonrası kısmi bağımlı raporu bulunan 8.624 kişi bulunmaktadır.

2025 yılında 2019 yılı öncesinde eski formatta düzenlenmiş sağlık kurulu raporu bulunan ancak 2019 yılı ve sonrasında yeni formatta düzenlenen sağlık kurulu raporu alan ve raporu yardımdan yararlanmaya uygun olmaması nedeniyle Eskişehir ili genelinde evde bakım yardımı sonlandırılan kişi sayısı 7'dir.

Engelli vatandaşlarımız, Bakanlığımız hizmetlerine başvurmak veya hizmetine devam etmek için; "Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik" veya "Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik" kapsamına giren veya raporun alındığı tarihte yürürlükte bulunan engellilere sağlık kurulu raporu verilmesine dair ilgili Yönetmelik/mevzuat çerçevesinde yetkili bir sağlık kuruluşundan alınmış engelli sağlık kurulu raporlarını geçerlilik süresi dahilinde kendi yenileme isteği dışında güncellenmesine gerek bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli ve yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımızca 2022 sayılı Kanun kapsamında %40 ve üzeri oranda engelli raporu olan, sosyal güvencesi olmayan ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık geliri, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olan Türk vatandaşlarına Engelli Aylığı; 18 yaşından küçük özel gereksinim düzeyi en az hafif düzeyde olan veya %40 ve üzeri oranda engelli olan yakını bulunan ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık geliri, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olan Türk vatandaşlarına Engelli Yakını Aylığı bağlanmaktadır.

Bununla birlikte 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümlerine göre 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun, 60/c-1 ve 60/c-3 kapsamındaki genel sağlık sigortalısı sayılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin hastane, ilaç, reçete, optik katılım payı muhteviyatında ödedikleri katılım payı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından söz konusu kişilere geri ödenmektedir.

Ayrıca yaşlı ve engelli vatandaşlarımızın ev temizliği ve kişisel bakımları gibi zaruri ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Ulusal VEFA Programı, ihtiyaç sahibi engelli vatandaşlarımızın topluma uyumunu kolaylaştıracak her türlü araç gereç, cihaz, protez vb. ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Engelli İhtiyaç Yardımı, özel eğitime ihtiyacı olan özel gereksinimli öğrencilere yönelik Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması gibi yardım programları yürütülmektedir.

Soru önergesine konu olan diğer hususlar Sağlık Bakanlığının görev ve faaliyet alanı içerisinde bulunduğundan Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.